

GAZETA TRANSILVANIA

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta“ este
Miercuri, Vineri și Duminică.

Prețulu abonamentului:
o unu annu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe șase luni 14 fr. pe
annu 28 franci.

Anulu XLV

Nr. 129.

Vineri 5 | 17 Novembre

Brasiovu 5. Novembre.

Organulu partidei nationale sasesci „Siebenbürgisch-deutsches Tageblatt“, inregistrandu unele pareri ale diareloru maghiare asupra memoriului Romanilor, dice: „Este o deprindere vechia a despotismului, de a înfașia miscarile și nisuintele liberale ale poporeloru asuprite că oper'a unor agitatori reutaciosi, cari ar' trebui deosebiti de mass'a cea mare a poporului blandu și supusu. Press'a maghiara, cu tôte că se lauda cu liberalismulu ei, arata că nu este lipsita de acestu defectu, candu califica tôte semnele de vieatia ale nationalitatiloru de sub corón'a S. Stefanu — firesce cu esceptiunea celei „domnitóre“ maghiare — numai si numai că nesce urmari ale agitatiei unor individi, cari sunt isolati de mass'a poporului. Noue dovedi ne da in privinti'a acést'a modulu cum se esprima press'a maghiara politica asupra memoriului romanescu.“

Ne pare bine că fói'a din Sibiu denuntia lumii civilizate germane despotice'a atitudine a pressei maghiare in cestiunea memoriului romanu. Este in adeveru intristatoriu, ba chiaru revoltatoriu de a vedé cum organe mari, cari au pretentiunea de a fi bine informate și seriose, ea „Pesti Napló“, pretindu in gur'a mare, că memoriulu redactatu de către comitetulu alesu de conferenti'a noastră electorala din Sibiu, nu ar' fi decâtu productulu creieriloru „câtorva individi fanatici“ și că nu ar' esprima nici cătusi de pușinu ideile și dorintiele poporului romanu din Ardélu și Tier'a-ungurésca.

Nu puteau aflá domni delá „Pesti Napló“ unu espedientu mai bunu de a se subtrage delá o critica seriósă a gravaminelor poporului romanu, desvoltate in numitul memoriu, decâtu acél'a de a afirmá, că elu contine numai parerile unor individi fanatici. Asia dér' poporalu nostru nu scie nimicu de acele plangeri, elu este multumitu cu darile ce i se impun, cu tractarea ce-o întimpina delá domni solgăbirăi și cu sentintiele unguresci, pe cari nu le întielege, de ce se 'si mai si dé silintia d. br. Kaas de a cercetá déca memoriulu romanu nu cuprinde și ceva adeveru?

Despotismulu nationalu se da pe față in articuli diareloru maghiare și atunci candu, că in casulu presentu, ratiuni mai inalte politice ar' fi pretinsu că se fia celu pușinu mascatu, se nu se véda cătu de colo ghiarele lupului, care voiesce se inghitia mielusielulu romanu „pacnicu, blandu și supusu?“

Amu fi fost in dreptu a asteptá că celu pușinu foile maghiare ardelene, cari ne cunosc mai de aprópe și știu mai bine ce lipsesc poporului nostru, sè se pronuntie cu óre-care moderatiune asupra memoriului romanu, dér' ele 'si-au datu și de astadata in petecu implendu din nou colónele lor cu cunoscutele insnlte asupra asia numitiloru „agitatori“, cari voiescu se scóta din fire cu „atítiarile“ lor pe pacniculu plugaru, care nici nu ar' visá de-o sórte mai bna, decâtu cum e aceea ce i-au preparat'o politica dumnealoru.

Nu ne surprinde nicidecum limbagiulu pasionatu și despoticu alu pressei maghiare, ne pare numai reu, că Maghiarii au uitatu asié de curendu tôte promisiunile ce le faceau Romanilor in anii 1860. Déca inse Maghiarii au o memoria atâtu de slaba pentru promisiunile lor, atunci Romanii știu se tiena a minte cătu de bine nedreptatile ce li se facu!

Cu réndurile aceste nu avem pretentiunea de a respunde la nouele insulte ale foiloru maghiare, le vomu respunde mai tardiu, dupa ce vomu fi inregistratu tôte parerile lor asu-

pra memoriului. Ceea ce vomu se accentuam cu acést'a ocaziune este necesitate, ce ni se impune in modu imperiosu, de a dovedi contrariiloru nostri, că atunci, candu este vorb'a de drepturile nóstre nationale, nu exista între noi decâtu o singura sentire, unu singuru gandu. Cea mai de aprópe ocaziune de a face acést'a ne-o ofera memoriulu insusi, de aceea repetim ce amu mai disu: nici unu Romanu știutoru de carte se nu intardie a si procurá si a ceti cu atentiune acestu memoriu!

Cronic'a evenimentelor politice.

Ministrulu de finanțe imperialu d. de Kallay apera in sudórea féciei sale ca u s'a ocupatiunei bosniace, inaintea delegatiuniloru. Luni a vorbitu in comisiunea budgetara austriaca. La întrebarea déca poporulu bosniacu se impaca cu ocupatiunea, ministrulu respunde afirmativu, dér' adause, că are in vedere mai multu viitoriulu apropiatu, decâtu presentulu. Poporulu din provinciile ocupate are unu sentiu fórte pronuniatu și desvótatu pentru independentia, unu „patriotismu localu“ și trebuie se fia mai antaiu convinsu despre puterea covêrsitória a monarchiei.

Cu privire la stadiulu, in care se afla insurectiunea și la starea factica in tînturile resculate, d. de Kallay dice, că nu póte afirmá pentru momentu că provinciile ar' fi deja definitivu pacificate. Nu mai existe o insurectiune, dér' mai existu unele bande de insurgenti singuratiche, cari se presenta deocamdata numai că nesce bande de hoti, dér', la unu momentu datu, ar' puté formá semburile unei noue insurectiuni. In Muntenegru se afla actualmente că la 2500 de refugiatu din Bosnia și Hertiegovina, cea mai mare parte din ei inse au suntu insurgenti adeverati, și au fugitu numai de frica. Desarmarea s'a facutu in punctele principale și darile incurgu in partile ce au fost resculate inca mai regulatu decâtu in Bosnia de nordu. Ar' fi bine, dice ministrulu, că in administratia se fia întrebuintiatu numai functiunari indigeni, acést'a inse nu se póte din cauza, că între ei nu se afla puteri suficiente. Cátu pentru recrutare ministrulu asigura, că nicairi nu s'a întrebuintiatu forti'a. In fine apera d. Kallay caracterulu realu alu budgetului presentatu, adauge inse, că starea materiala a ambeloru provincii este fórte negligeata. Mari avutii sunt ascunse in sinulu acestoru tieri, cari astépta a fi exploatate in modu rationalu. Cestiunea agrara, cea mai dificila dintre tôte, astépta asemenea cu necesitate solutiunea ei, dér' ministrulu e convinsu, că acést'a solutiune trebuie se fia diferita, dupa relatiunile din diferitele tînturi ale provinciiloru.

Din Pest'a se anuntia, că delegatiunea ungara a aprobatu budgetele ministerieloru de finanțe și de marina, acelu alu curtii de compturi, precum și comptulu de gestiune pe 1880. Comisiunea Delegatiei austriace a aprobatu proiectulu relativu la creditulu pentru ocuparea Bosniei și Hertiegovinei.

Alegerea suplementara de deputatu in Aradu, despre a careia pregatire vorbea inca inaintea cu vre-o duóe luni corespondentulu nostru din acelu orasiu, s'a facutu Sambat'a trecuta. Lup't'a între guvernamentali și Kossuthiani a fost teribila. O compania de infanteria și unu escadronu de husari, chiamati se sustiena ordinea, au fost primiti de către plebea Kossuthiana cu lovituri de pietri. Numai moderatiunei comandantulu companiei, capitanu Siandoru, (romanu)

este a se multumii. In întindamant' a seu docel' au avansat' numai unu en' deo'ia de-țurpuratoriloru. Causa' a se nici e acceptiunea, in victori'a candidatulu de valida declaratiunea de Aczce! formula e mult'chiza in'priet' de-știce, hianului Kóvér Gabor.

Foile partidei autonomiste din Austria' dis cuta viu secesiunea fractiunei Lienbacher, pe care o considera că pe unu faptu fórte seriosu. Organulu prinçului Liechtenstein „Grazer Volksblatt“ desaproba atitudinea lui Lienbacher declarandu, că germanismulu nicairi nu este amenintiatu de către Poloni și Cehi, și că misiunea conservatoriloru germani ar' fi de „a dovedi nationalitatiloru îndelungu apesate, că si pe partea germana potu se affe dreptate.“ Diarulu clericalu federalistu „Vaterland“ dice: „Pe Austria' n'ar' puté se-o ajunga acumu o mai mare nefericire pe terêmulu parlamentariu, decâtu déca esemplulu secesiunei ar' aflá imitatori. Isolarea este buna că unu protestu alu liberei convictiuni, dér' déca ar' deveni mai generala ar' fi o nenorocire, o grava eróre, pentru că ar' documenta lipsa de patientia, de perseverantia in conclucrarea la oper'a impacareii, a celei mai frumóse probleme a unu omu politicu, crescutu in cultur'a morala și intelectuala.“

Diarulu boemu „Politik“ vorbindu despre secesiunea deputatoru clericali, imputa in specialu d-lui Lienbacher lips'a de principii autonomistice. In anii de mai inaintea, dice numit'a fói'a, d-nii Lienbacher, Fuchs și Neumayer nu au fostu considerati, că federalisti și d. Lienbacher a doveditu, că nu se radíma pe terêmulu autonomistu, care fórmeza bas'a comuna a partidei reunite din drépt'a. „Politik“ recunósce, că nu a succesu pēna acuma, a stabili unu programu alu întregii partide autonomiste și dice, că formularea unu asemenea programu ar' fi problem'a cea mai de capetenia a comitetulu executivu.

Afara de Lienbacher a mai esitu din clubulu centrului și d. Victor Fuchs. Acést'a a declarat corespondintelui diarului „Narodni Listy“ urmatórele: „Caus'a esirii este numai si numai guvernulu, care neglige cu totulu interesele conservatóre-germane și d'aceea perde increderea poporulu germanu. Alegétorii germani nu se voru invoi niciodata, că sè se daruiesca Galitiei o suma de 75 milióne florini. Pe langa acestea, desbinarile nationale in locu sè se inmóie, s'au inaspritu in asié gradu, in cătu positiunea deputatoru germani printre cei slavi destépta neincredere in alegétorii germani. Amu esitu din clubu spre a avé in tôte directiunile o libertate de actiune. Pentru momentu nu vomu fundá unu clubu separatu. Nu vomu face guvernulu nici o opozițiune de principiu și ne rezervam ori-ce otarire dupa împregiurarile ce se voru ivi. Dintre Slavi, cei mai simpatici ne sunt Cehii.“

D. Ioanu Balaceanu, actualu tramis-estradinariu și ministru plenipotentiaru pe langa M. S. I. și R. Apostolica, e numitu in aceeasi calitate pe langa M. S. Regele Italiei, in loculu d-lui P. Mavrojeny, transferatu. — D. Petre P. Carp, fostu agentu diplomaticu, fostu ministru, e numitu in calilate de ministru plenipotentiaru pe langa M. S. Imperatulu Austriei și Rege alu Ungariei in loculu d-lui I. Balaceanu, transferatu. — D. Medicu inspectoru generalu alu serviciulu sanitaru Davil'a Carolu s'a numitu vice-presiedinte alu consiliulu superioru alu armatei romane.

Pres'a italiana se ocupa mereu de cestiunea reintórcerii visitei facute de regele Humbert la Viena. Diuarele tuturoru partideloru sunt de acordu, că Rom'a e

singurul orasiu, in care se p^ote priimi contra-
sit'a imperatului Franciscu Iosifu. „Singura
„Il Diritto“ „este localitatea neme-
a ac^osta, caci ea este capitala rega-
dupa tota desvoltarea istoriei ultime-
eni, este forte dispusa a primi pe ospele
l, candu acesta va crede, ca a venitu
lu da intorce visit'a regelui Italiei.“
mai puçinu adeveratu, ca foile italiene
lu d'ac^ostente spre a recunosece greu-
intia. Astfelu, de

acreditatu
a put^e altfelu de
a Papa cu totu acelu cere-
culturei: „la privitu crisu pentru asemenea
rerea, ca congressulu Vaticanulu ar' profita
mijloculu d'a consilia re a aduce pe tapetu
„a ajunge aci i-ar' fi
le ajunsu Papei, se declare puru si simplu ca
arestarea s'a ilu pune in neputintia d'a intorce
visit'a imperatului. In ce positiune ar' pune
ac^osta pe monarchulu strainu? Trebuie-va ore,
ca guvernulu seu se inc^epa cu santulu scaunu
o discutune asupra fictiunii arestarii Papei?
Deca n'ar' face ac^osta, decu n'ar' protest^a
contra obiectiunei aduse de Pap'a, atunci ac^osta
ar' ecuivala cu declaratiunea, ca elu considera
in adeveru arestarea Papei ca unu faptu. Atunci
Italia ar' fi jicnita si cestiunea romana ar'
apar^e inca odata pe tapetu.“

Agenti'a Stefani anuntia, ca numirea gene-
rarelui Menabrea in postulu de ambasadoru
alu Italiei la Paris si aceea d-lui Decrais
in postulu de ambasadoru alu Francei la Rom'a,
au fostu semnate in acea-si di. Agenti'a adauge:
„Din comunicarile schimbate intre Rom'a si
Paris reiese, ca cele due cabinetu sunt fermu
otarite d'a tinde se amelioraze in totdeuna rapo-
rturile loru mutuale de amicia insarcinandu
pe ambasadorii loru respectivi d'a urm^a nego-
ciari spre a ajunge la unu arangiamentu echi-
tabilu, in interesulu ambeloru tieri, a cestiuni-
loru ce deriva din evenimintele tunisiane si
care santu inca pendinte.“

Correspondentulu vienesu alu lui „Daily
Telegraph“ din Londra scrie, ca Austria
are acunu temeuri mai multu de catu ori-candu
a se feri de Russia. Tramisi russi co-
linda Galiti'a. Guvernulu russu organizeaza p'o
scara uriasa cai ferate strategice in Poloni'a.
Trupele in garnisona la Chisineu si Odesa voru
fi sporite in ac^osta luna. Cele due regimente
de infanteria in garnisona la Elisabetgradu se
voru duce in Basarabi'a spre a se insira in lun-
gulu c^olei ferate Ungheni. Due regimente de
ulani si due regimente de cazaci se voru in-
sira langa Prutu. Comandantii din Chisineu si
Odesa au primitu ordinu se pregateasca totu
pentru formarea a due corpuri de armata in
Februaru. In fine, autoritatiloru locale din
Basarabi'a li s'a ordonatu se arate numerulu
cailoru, ce ar' put^e se d^e in casu de resboiu.

Organulu russescu alu lui Katkow de-
duce din declaratiunile comitelui Kálnoky in
delegatiuni, ca situatiunea Austriei
este de asi^e, in catu nu-i iertatu a provoc^a unu
conflictu cu nici un'a din puteri, mai puçinu
inse cu Russia. Cu alte cuvinte Katkow crede,
ca Austria s'ar' senti prea slaba, si ca de
aceea ar' dorⁱ sustienerea p^ecei. — „Nowoie
Vremia“ intr^eba, ce este mai importantu pentru
pacea din viitoru, cuvintele amabile ale lui
Kálnoky façia de Russia seu activitatea ener-
gica a ministrului de resbelu austriacu?

Regele Milan semte, ca ter^emulu de sub
piciorele sale a inceputu a se clatin^a forte tare,
de aceea isi da tota silinti'a de a af^a unu
„modus vivendi“ cu radicalii. Se anuntia,
ca in 12 l. c. Regele a conferitu cu conduc^e-
torulu radicaliloru, d. Pasie trei ore intregi,
cerendu dela densulu deslusiri asupra progra-
mei radicaliloru si asupra atitudinei loru, pen-
tru casulu, candu ar' fi chiamati si ei la gu-
vernulu. „Trebuie se aflamu unu espedientu par-
lamentariu“, dise Regele, „caci cris'a a ajunsu
la culme, ear' solutiunea ei este forte grava“. —
Nimeni n'a esperiatu mai multu decatu Re-
ge Milan, catu de greu si periculosu chiaru
este de a servi deodata la doi domni.

Guvernulu egipt^enu, se dice, ca n'ar' mai
vr^e se incredintieze advocatiloru englesi di-
recti'a procesului lui Arabi. Dupa

opiniunea ap^otoriloru englesi ai acestuia, do-
cumentele, cari s'au tradusu tote, invedereaza ac-
ceste trei puncte principale: 1. Ca Arabi era
incuragiatu directu de Sultanulu, care incre-
dintiase personalu lui Arabi aপর^earea interese-
loru Califatului contra navalirei straine; 2. Ca
Arabi era aprobatu de totu poporulu egipt^enu,
cumu probcaza numerozele petitii, cari i s'au
adresatu cu vr'o 25 mii semnaturi din tote cla-
sele populatiei; 3. Ca actele lui Arabi aveau
sanctiunea reprezentantiloru Islamului, cum pro-
beaz^a fetvau'a semnata de capii celoru patru
clasi musulmane, care rostea detronarea Che-
rivului si constata necesitatea d'a se urma
resboiulu.

Deputatii din camer'a engles^a adre-
seza interelatiune dupa interelatiune d-lui
Gladstone in afacerea Egiptului. Primulu
ministru englesu a declarat^u intre altele, ca
missiunea lordului Dufferin este de a res-
tabili ordinea in Egiptu, elu se consulta acuma
cu guvernulu asupra cestiunei infiintari unoru
institutiuni reprezentative pentru Egipteni. —
Bourke a cerutu dela camera, ca se 'si esprime
parerea de ren pentru estradarea lui
Arabi. Gladstone a respunsu, ca ac^osta
propunere nu se p^ote discuta, pena ce nu se va
fini processulu, elu crede inse ca eventuala
sentintia de mor^te nu va fi executata fara con-
sentimentulu Angliei. — „Times“ publica
o scrisore a lui Arabi, in care declara ca res-
belulu contra Anglesiloru a fostu decisu intr'unu
consiliu ministerialu sub presiedinti'a Chedi-
vului si in fiinti'a de façia a comissarului turcu
Dervisiu-pasi'a. Acestu faptu, decu se va con-
stata, va scap^a vieati'a lui Arabi.

Din Londra se telegraf^eza: „Cercurile
oficiale santu forte superate asupra discursu-
lui Duclerc, in care e vorb'a numai de
indeplinirea legala a angagiamenteloru reciproce
dintre Françia si puterile continentale. Angli'a
e esclusa si in urmatorulu pasagiu ocupatiunea
militara a Egiptului e declarata dreptu unu
casu fara precedentu. Supararea cabinetului
francesu este, ca Granville a comunicatu ideile
Angliei asupra viit^orei organizari a Egiptului
celoralte puteri continentale si apoi Francei.
Tote scirile din Egiptu anuntia, dice d. Duclerc,
ca situatiunea actuala e de nesuferitu. Nimeni
nu se semte siguru. Sub Ismail-pasi'a a domnit
despotismulu, moderatu prin consuli: acnm
domnesce anarchia.

P^ort'a s'a decisu in sfersitu seriosu se i^e
mesuri energice, spre a pune odata capetu sus-
trageriloru de bani publici comise de functio-
narii turci. In sinulu directiei generale de con-
tributiuni s'a infiintatu, sub presiedinti'a lui
Surreda bey, unu consiliu administrativu, a carui
sarcina este: a supraveghia incassarea regulata
a impositelor, a aplan^a certele agrarii, a numi
perceptoru si functionari de catastru pentru in-
tregu imperiulu si in sfersitu de-a intreprinde
actiunea disciplinara in contra functionariloru
lenesi seu neonesti. Ministrii de interne si de
finance au tramis deja tuturoru guvernatoriloru
generalu o circulara formulata intr'unu limbagiu
severu, in care le cere se proceda, pe respun-
dere personala, cu tota rigorea legii in contra
functionariloru neonesti.

Din capitala Spaniei se anuntia, ca Re-
gin'a a nascutu o fata. Botezulu acestei infante
se va face Sambata. Pap'a a primitu a fi
nasiulu ei. — Cortesii voru fi conchiamati, se
dice, in primele dile ale lunei Decembre.

Revist'a diareloru romane

„Natiunea,“ vorbindu despre proiectulu de
respunsu alu Senatului la discursulu tronului
dice, ca elu este critic'a cea mai amara, ce se
putea face guvernului. Senatul aduce la tapetu
cestiunile importante, pe cari nu le-a atinsu
mesagiulu, elu cere reforme pe ter^emulu eco-
nomicu si administrativu, asupra carora da se
intielga, ca guvernulu a afectatu cea mai mare
nepasare. „Guvernulu a carui preocupatiune
principala consista in a impac^a pofttele majori-
tatii, ca se se p^ota mantien^e la putere, mai
are elu timpulu se se gand^esca la reforme ad-
ministrative si la desvoltarea economica a
tierei? Negresitu ca nu.“ Asteptarea no^otra,
adauge „Natiunea,“ fu insielata; acuma chiarn
majoritatea, pe care se sprijinea guvernulu, se
vede nevoitu, a veni se-i spue aceleasi adeve-
ruri de atatea ori repetite de presa.

Va intielege in fine guvernulu lectiunea ce
i se da prin respunsulu Senatului? Va rupe
elu cu vechile sale deprinderi? Se speramu, ca
de astadata se va convinge de necesitatea de
a tin^e mai multa socotela de opiniunea publica
si va lu^a o cale mai conforma cu dorintiele si
aspiratiunile natiunei, decu nu voiesce se com-
promita cu deseversire nu numai prestigiulu
partidului, der' chiaru viitoriulu tieriei.“

„Binele Publicu“ dice, ca nu era ertatu mi-
nisterului, ca se se margin^esca la nisce cuvinte
seci in mesagiulu pentru deschiderea Camer-
loru. S'a crediutu multu timpu, ca pretensiunile
Austriei asupra dominiunii Dunarei,
formulate in cele din urma prin propunerea
Barrere, erau abandonate din caus'a resboiului
din Egiptu, unde politic'a francesca a suferitu
cele mai mari pedeci din partea Austriei. Acum
inse cestiunea se ridica din nou si inca cu sorti
de reusita. Comitele Kálnoky cancelarul mo-
narchiei austriace a declarat^u in sinulu delega-
tiuniloru ca: „intru catu privesce cestiunea
Dunar^ena, d-sa crede, ca ac^osta cestiune nu va
pot^e intardia multu timpu d'a fi resolvata pe
bas'a propunerii Barrere, intr'unu modu, care va
satisface tote dreptele pretensiuni.“ Pentru
scⁱ, cum stam in cestiunile cele mai mari, „tre-
buie se vedemu, ce dicu ministrii straini, caci
ministeriulu nostru romanu nu gasesce de cuvi-
intia a deschide gur'a inaintea parlamentului
tierii. Decu inse d-lu Bratianu n'a datu nici o
asigurare parlamentului in ac^osta privire, tra-
miterea la Viena a d-lui Carp, ca mi-
nistru plenipotentiaru, este unu semnu, dupa care
putemu intielege a priori solutiunea, la care
vom ajunge. D. Carp este unu ortodoxu in-
fidelu, pe care nimicu nu l'ar' oprⁱ se se ala-
ture cu convictiune de politic'a austriaca, ast-
felu in catu, aপর^earea causei romanesce se re-
duce numai la o cestiune de forma.“

„Pe de alta parte, avemu unu nou conflictu
cu Russia in privirea braçului Chilie, pe care
voesce a 'lu face navigabilu, cu tote ca nu
este riveranulu ambeloru maluri si cu tote ca
tractatulu de Berlin a pusu gurele Dunarei sub
autoritatea imediata a Comisiunei europene
dela Galati, pentru a departa stapanirea exclu-
siva a vreunei puteri si prin urmare ori-ce pe-
dica asupra navigatiunii maritime. Ac^osta pre-
tensiune a imperiului rusescu, care atinge in
modulu celu mai vatamatoriu interesele no^ostre
economice, s'a formulatu printr'o nota catra tote
puterile, si asta-di comisiunea europ^ena dela
Galati se afla sesisata tocmai cu resolvarea
acestui conflictu. Cu tote acestea, guvernulu
d-lui I. Bratianu, nici asupra acestui punctu
n'a gasitu de cuviintia se faca vr'o mentiune
prin mesagiu, seu se aduca, prin ori-ce alta cale,
la cunoscinti'a parlamentului.“

„Ar' trebui“ — dice „L'Independance Rou-
maine“, — ca parlamentulu romanu se urmeze
esemplulu delegatiuniloru austro-ungare si se se
ocupe si elu de cestiunea Dunarei. Numit'a f^oia
dice, ca ac^osta cestiune nu va fi
tractata si regulata decatu dupa ce se va fi
hotaritu asupra prelungirei puteriloru comisiunei
europene. Comitele Kálnoky se p^ote insiel^a in
sperantiele sale, ca cestiunea Dunarei va fi
resolvata in curendu pe bas'a propunerii Barrere.
Ac^osta propunere nu a fostu niciodata francesca,
pentru ca ea n'a tinutu contu de interesele
occidentale la Dunarea de josu. Ne a parutu
reu vediendu, cum guvernulu francesu a fostu
indusu in erore de tinerulu si galantulu diplo-
matu (Barrere). Avemu cauza de a crede,
adauge „L'Ind. Roum“, ca guvernulu francesu
a observatu gresi^el'a, ce era se-o comita si ca
va reveni acuma fara intardiare la o politica
mai conforma interesselor si traditiuniloru
Francei.

Biseric'a romana si patriarchulu din Constan- tinopolu.

Scimu, ca d. M. Cogalnic^enu a adresatu mi-
nistrului-presiedinte Bratianu in siedinti'a dela
30 Octob^re st. v. a camerei o interelare in
privinti'a pretensiuniloru de egemonia asupra
bisericeii romane, redicate de patriarchulu dela
Constantinopolu. Lasamu se urmeze aici in in-
tregulu seu ac^osta interelare si respunsulu
ministrului-presiedinte:

D. M. Cogalniceanu: D-loru, biseric'a no^o-
stra „ab antiquo“ era independenta; inse era fras'a
ac^osta in tote hotaririle, atatu in cele bisericesei, catu

si in cele politicesei: „pastrandu-se unitatea dogmelor
cu biserica cea mare din Constantinopol“, si se mai
dicea acesta: ca dupa ce Corpurile legiuitoare alegeau pe
mitropolitii si episcopi, se cerea invoirea si a patriarhului
dela Constantinopol. Acesta frasa a datu locu la dife-
rite interpelari si la aspiratiuni de egemonia. De esem-
plu, ve aduceți aminte cei mai betrani de vestita scri-
sore a patriarhului ecumenicu in timpulu principelui
Cuza, si de respunsulu demnu, romanescu datu de acestu
domnitoru, care a pusu la loculu seu pentru multa vreme
pe acestu patriarhu, deca 'mi este permis se dieu
acestu cuventu puçinu reverentiosu pentru persóna s'a.

Odata cu declararea independentiei nostre, dela sine
devine si biserica noastra independenta, inca mai inde-
pendenta decât mai 'nainte, si acesta s'a intemplat si
cu biserica serba, si cu biserica munteneagra si mai
inainte si cu biserica greca. In vreme ce patriarhulu
recunósce independentia absoluta a bisericii serbe, inde-
pendentia absoluta a bisericii munteneagre, patriarhulu
se socotesce in dreptu se adreseze o scrisore plina de mus-
trari Mitropolitulu Primatu alu Romaniei intindiendu'si
pretensiunile pēna a ne opri pe noi de a ne face santulu
miru trebuitoru pentru botezarea copiiloru nostri in reli-
giunea crestina. Serisorea aceea este de notorietate publica
si cuvēntulu, facutu de I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu
la deschiderea Sinodulu, a luat publicitate si este cunos-
cutu de tota lumea. Patriarhulu de Constantinopol in
principiu nu se arata impotrivoriu d'a recunósce inde-
pendentia bisericii nostre, dēr' pretinde, ca formele nu
s'au facutu cum s'au facutu de guvernele serbu, grecu, si
munteneagra, asié am luat eu cunoscintia.

Ei bine, eu socotescu, ca precum mai 'nainte, in
tote afacerile bisericii nostre, Corpurile legiuitoare si cu
guvernulu, suveranitatea nationala, au avutu dreptulu si
datori'a d'a se amesteca, d'a dice cuvēntulu lor, soco-
tescu ca si acesta afacere trebuie se fia hotarita intr'unu
modu definitivu absolutu si legalu, prin o lege; cāci D.
ministru scie forte bine, ca chiaru Sinodulu deca ar
dice cuvēntulu seu, precum a si disu de mai multe ori,
inca acelu cuvēntu alu seu, ca se aiba caracteru legis-
lativu, trebuie se vie la Camere. Nu putemu noi se lasa-
samu, ca acesta cestiune se se sfērsiesca numai intre Si-
nodulu nostru si patriarhia. Sinodulu nostru este com-
pusu de arhierii, cari, ori-cum, au o diferentia catra
acelu scaunu, care represinta o biserica antica; dēr' noi,
ómeni mai de lume, ómeni mai ai secululu, putemu se
vorbim intr'unu chipu mai liberalu, mai independentu,
si de aceea 'mi permitu a interpelá pe D. ministru,
deca nu socotesce, cum ca ministrulu competentu se vina
cu unu proiectu de lege, unde Corpurile legiuitoare se
hotarēca in modu definitivu rumperea definitiva, absoluta,
a bisericii nostre de catra obedientia aparenta seu ima-
ginara a scaunulu ecumenicu din Constantinopol.

D-loru, nu trebuie se ne facemu iluziuni, legaturile,
pe cari le avem in biserica ecumenica jenēza forte
multu imbunatatirile ce trebuie se facemu, nu in privin-
tia dogmelor, dēr' in privintia disciplinei si a progre-
sului bisericii nostre; si deca nu voru interveni puterile
constituite spre a reformá abusurile, cari s'au stracurat
in disciplina, in practica si in deprinderile, mai alesu
ale unei parti a clerulu nostru, se voru gasi póte altii
in altu locu, cari voru cere acele reforme si cari póte
voru mijloci pe o cale, care nu va conveni la multi...

Eu spunu, cum ca noi trebuie se rumpemu legaturele
nostre cu obedientia patriarchala ce ni se cere din Con-
stantinopole, pentru ca de acolo nu ne mai vine lumina,
si nu se póte se ne mai vina de acolo de catu impedi-
cari la introducerea reformel ru, de cari avem nevoie in
biserica noastra.

D. p r e s e d i n t e a l u c o n s i l i u l u i. D-loru,
Eu credu, ca este bine se lasamu se vorbēca antaiu Si-
nodulu; si se fia incredintiatu onor. D. Cogalniceanu,
si credu ca este incredintiatu, ca clerulu nostru este in
privintia, drepturiloru nostre, cumu a fostu tot-dea-una,
forte nationalu si la inaltimea misiunei sale (aplause.)
Eu credu cumu ca mai multa autoritate va avé chiaru
faptulu Camerei, candu mai antaiu se voru fi pronun-
ciatu capii bisericii. Catu pentru independentia, D-loru,
noi avem independentia; si onor. D. Cogalniceanu,
credu, ca nu a voitu se dica de catu ca se o regulamu;
cāci indepententia absoluta o avem. Deca suntu óre-
cari pretensiuni, acēst'a este alt-cev; am vedutu suve-
rani, cari de secolu iutregi perdusera nisce tíeri departate,
si cu tote acestea continuau a se intitula suveranii ace-
loru tíeri. Noi mantinemu principiulu unitatii dogmelor,
dēr' incolo suntemu independenti; si deca nu s'a facutu
pentru biserica noastra ceea ce trebuia se se faca, pentru
ca se 'i damu tote mijlocele, ca se progreseze si ea im-
preuna cu celelalte institutiuni nationale, caus'a este ca
impregiurarile nu ne au iertatu se o facemu.

Lasamu se urmeze aici tecstulu scrisorei mus-
tratōrie a patriarhului, de care a vorbitu mai
susu d. Cogalniceanu si care nu numai ca este
peste mesura pretensioasa, dēr' chiaru si ofensa-
tōre. Eata-o:

I o a c h i m u, prin mil'a lui Dumnedieu Archiepiscopu
Constantinopolulu, Nouei Rome, si Patriarhu ecumenicu.

Prea sfinte Mitropolitulu alu Ungro-Vlachiei, Prea
Cinstite si Exarhu alu Plaiuriloru si locotiitoriu alu
Cesariei si Capadochiei, si ceilalti Venerabili Archierei
din Romani'a de Dumnedieu pazita, fratii nostri iubit,
intru Sfintulu Duhu si conslusbasi ai smereniei nostre;
harulu si pacea dela Dumnedieu se fia cu voi!

Din cele publicate in gazete, cu destula durere si
māhnire ne-amu informatu la timpu oportunu ca Sfin-
tia-Ve, in diu'a de 25 Martiu, anulu curentu, in Sfanta
biserica Mitropolitana din Bucuresti, a-ti procedatu la
sevērsirea sfintirei sfantulu Miru, in deplina nesciintia
a canōnicei vōstre autoritati spirituale, adeca a Prea
Sfantulu nostru Tronu patriarchicescu, apostolicescu si
ecumenicu si in potriv'a regulei in vigōre din vechime
in acesta regiune, si ast-felu, in locu de pazitori, precum
trebuie se fiti, ai regulei pastrate in biserica, ati oferitu
in persōnele vōstre unu tipu de neregularitate, care 'si
atrage mustrea meritoria. Fiind-cā de toti se marturi-
sesce, ca regul'a este unu lucru forte salutaru si din cele
mai necesarii si universale, si in lume nimicu nu este
vrednicu de a se conservá fara regula si fara prevedere,
din cauza, ca nu póte trai unu ast-felu de lucru, dupa
vechi'a disa. Cāci cele esite din regul'a loru obicinuescu
a se duce pe viitoriu intr'unu modu reu si neregulatu si
a nu mai fi stabile, ca unele ce au perdutu conditiunile
inherente la starea loru si cari sunt trase candu aici,
candu acolo, in modu desordonatu si opusu. De aceea si
vasulu alesu poruncesce Corinthieniloru dicendu; „tote
se se faca cu buna cuviintia si dupa regula“. Acesta
regula, care trebuie conservata in tote, mai vērtosu este
necesara a se pastra neaparatu in cele duhovnicesci.
Deci si Sfantia-Ve n'ar' trebui nici se tolerati se se
auda pomenindu-se neregularitate in Diecesele Vōstre,
neum se o realisasi. Voi, calcandu o regula stabilita
dupa unu obicei bisericescu forte vechiu; cāci dupa gla-
sulu prooroculu „Duhulu eelu Sfantu v'a pus si pe voi
pazitori“ in casa lui Israilu si in casa lui Iuda, ca se
fiti Voi mai inainte de totu, dupa porunca apostolicesca,
tipu si exemplu in tote. „Pastoriti, d'le fericitulu Petre,
turm'a sui Dumnedieu d'intre Voi... facēndu-Ve tipulu
turmei.“ Conformu acestor'a si divinulu Pavelu, acolo
unde invētia cum trebuie se fia unu Episcopu, porun-
cesce:

„Feresce-te de dorintiele de inovatiuni, sciindu ca
producu certe.“ Tote acestea fiindu nisce indetiaturi si
XXXIV-a canon Apostolicescu proseriindu formalu: „Epi-
scopii fieste-carui neamu se cuvine a cunósce pe celu
antaiu intre densii si alu socoti pe elu ca capu si a nu
face nimicu de prisosu fara parerea lui“ trebuia si
Sfantia-Ve se se conforme cu aceste porunci preserise
intru Sfintulu Duhu, si nu, pornindu din dorintia de
inovatiune, dorintia de care din copilaria ati fost inve-
tati se Ve feriti, se cutezati se Ve abateti dela unu
obicei, care este in vigōre de seculu indelungati, acelu
adeca de a luá Archiereii deosebitelor localitati Santulu
Miru dela Prea sfintulu nostru Thron Patriarchicescu,
Apostolicescu si Ecumenicu, sub a caruia jurisdicțiune
cei 630 sfinti parinti, cari au constituitu alu IV-leá
sfintu Sinodu Ecumenicu din Calcidonia in Bithinia, au
rēnduit se fia supusi: „Episcopii din provinciile Pontu-
lui, Asiei si Thraciei precum si Episcopii provinciiloru
mai susu dise (afliati) intre barbari.“

Aceste fiindu ast-felu si noi ascultandu glasulu Apos-
tolicescu, care poruncesce: „Veghiati asupra voue insivo
si asupra intregi turme, asupra carei St. Duhu V'a
pusu pe voi Episcopi ca se pastoriti biserica lui Dum-
nedieu, pe care a construit'o cu sangele seu propriu,“
n'am induratu se trecemu cu vederea indrasneati'a fapta
sevirsita in tiare-Ve peste ori-ce dorintia, fapta contraria
din vechime in regiunea Vōstra, si am hotaritu, atatu
despre acestu lucru, catu despre ore care alte zvōne, pre-
cumu este acelu despre stropirea si turnarea pe capu in
locu de sf. botezu, despre ingroparea bisericeasca a sinu-
cisiloru, despre calendarulu Gregorianu, despre demni-
tatea Patriarchiceasca si mai alte asemenea. am hotaritu
dicu, intra catu privesece sfintirea Mirulu, faktu fiindu
deja cunoscutu, se scriemu sfintiei-Vōstre, mustrandu-Ve
ca unulu care V'ati facutu in urm'a Vōstra tipu nu de
ascultare si de supunere legala, ci din contra, peste
poruncile apostolicesci, esemplu de neregularitate si de
nesupunere; dar' in privintia celorlalte, considerandu-le
inca ca niste simple svōne, se Ve invitamu se ne dati
informatiuni lamurite despre veritatea loru seu nu.

Asteptamu dēr' respunsulu Vōstru asupra acestui punctu.

Harulu si mil'a lui D-dien se fia cu Voi.

Iulie 10, anulu 1882.

(Semnatu) Ioachimu.

Episcopu de Constantinopolu, frate iubit in Hristosu.
Urmēza iscaliturile a 11 episcopi orientali.

Memorandu

catra Ilustritatea s'a d. Dr. Joane Szabó, episcopu
alu diecesei Gherlei,

in privintia convocarei unui sinodu die-
cescescu pentru vindecarea mai multor rane ale
tinetōrie de provinci'a metropolitana
Fagarasiului, si resp. de diecesei

(Urmare.)

Dēr' ce positiune a luat scaunulu
Romei façia de sinodele mestecate? I
tinenura in metropoli'a gr. or. a Ardēlulu
1700, convocate si celebrate, celu d'antaiu
metropolitulu Teofilu, ér' alu doilea suba Atal
afara de protopopi si preoti a lua' parte
lumeni. Deci au fostu sinode mestecate, si cele causera
decisiuni nu numai in obiecte, ce se tienu de afacerile
materiali ale bisericii seu de celea timpurane, ci chiaru
in cestiuni privitorie la adevēri fundamentali seu dog-
matice; decisera adeca a primu unirea cu biserica Ro-
mei. Si scaunulu romanu nu face nici o exceptiune, nu
dubita unu momentu a primu de valida declaratiunea de
acele sinode mestecate, facuta chiaru in obiecte dogmatice,
rituali si tinenatōrie de dreptulu canonicu. Cumu ar' du-
bita dēr', cum ar' poté dubita a privi de valide atari
otariri, ce ar' atinge obiecte materiali de ale bisericii,
precumu intretinerea preotiloru, fundatiunile, crescerea
junimei si chiaru a clericiloru, si multe altele? Cum ar'
poté impedeca tinenura sinodelor pure preotiesci si mes-
tecate, candu e cunoscutu din istoria, ca chiaru pre acelu
timpu, candu s'au tēntu susu atinsele sinode mestecate
in Transilvani'a in biserica romana de ritulu grecescu,
s'a tēntu si marele sinodu micstu alu Maroniloru
Siriani?

Apoi ore n'au fostu tocmai asié sinode mestecate
asié numite capitulari ale Franciloru in evulu mediu,
practisate mai in totu apusulu catolicu? Si ce alt'a a
fostu si in biserica orientala, p. e. in Moldavi'a si Mun-
teni'a, savorulu mare alu terei, in carele se aduná Dom-
nulu, boierii cei mari si cei de alu doile, apoi metropo-
litulu, episcopii, archimandritii, egumenii si alti preoti
de capacitate spre a decide in afaceri atatu politice catu
si bisericesci? Era acestu usu constitutionalu, portatu de
celu mai genuinu spiritu alu crestinismulu, 'lu intempi-
namu la fratii romani de preste Carpati din timpuri
imemoriali, asié, catu nu vomu gresi deducēndu-lu chiaru
dela crestinarea gintei nostre.¹⁷⁾ Intocmai si in disele
capitulari, episcopii si alti bisericiani fruntasi cu secu-
larii mai de frunte coadunati decidea impreuna afacerile
civili si eclesiastice esterne ale terei respective; ér' in
cestiuni pure dogmatice archipastorii si ceilalti bisericiani
se retragea si se constituia in camera separata, avēndu
de a decide in de aceste numai ei singuri, fara concu-
sulu seculariloru. Dēr' ce se mergemu asié departe, candu
esemplulu 'lu-avemu la noi acasa, d'inainte ochiloru
nostri? Dá; pentru ca ore congresele romano-catoliciloru
din Transilvani'a, cari pertractá despre bunurile, funda-
tiunile, crescerea junimei si alte afaceri esterne ale acei
biserici, ce suntu alt'a decâtu sinode mestecate, caroru e
subordinata comisiunea catolica, asemenea mestecata?

Deci tinenura sinodelor mestecate nu e institutiune
nici calvinēca nici schismatică, precum le placea unor
prelati ungureni de ai nostri a o numi, ci este praece
catolica. Dela dens'a 'si luara protestantii praece loru de
„fő-egyházi tanács“ si „zsinat“; cari le tienu totdeun'a
deodata, unulu avēndu de a pertractá afaceri bisericesci
comuni laiceiloru si bisericaniloru, ér' celualaltu ceea de
ale credintei.

Mai insistēndu inca asupr'a acestei ponderose ces-
tiuni, intrebamu: au nu e participare laica in afacer
bisericesci, destulu de delicate, candu Majestatea S'a im-
peratoriulu si regele nostru, neavēndu neci macaru ordi-
dinele s. de lectoriu ori acolitu, denumesc episcopi si in
Cislaitania, unde nu e rege apostolicu? Si nu e ore si
mai delicatu lucru, candu cutare patronu, fia catolicu, fia
protestante au chiaru jidanu, denumesc canonicii si pa-
rochi? Ore nu e participare laica, candu cetatiani din
Clusiu de religiunea rom.-eat., neconturbati de scaunulu
pontificalu, si-alegu pe parochii sei, ce cu atatu e de mai
mare insemnatate, cu catu parochii loru prin acea alegere
devinu totodata si canonicii in respectivulu capitu de
Alb'a-J. li'a?

Catra aceste se mai póte adauge respunsulu, ce-Iu
dede in a. 1865 nunciulu apostolicu din Vien'a, Falci-
nelli, unoru barbati ardeleni si anume lui Georgiu Ba-
ritiu, Demetriu Mog'a, Alesandru Bohatielu, Gabrielu
Manu si Vasiliu Buteanu, cari i adresase unu memorandu
in privintia tinerii sinodelor mestecate.¹⁸⁾ Cate

¹⁷⁾ Vedi s. e. cartea de judecata dela princ. Mateu
Basarabu din 1633 (la A. Tr. Laurianu si N. B.
Balcescu Magazinul ist. pentru Dacia, Bucu-
1845-51, t. I. pag. 206.) si alte asemeni din dom-
mai a fiacarui principe moldo-rom. (acolo, si la Mic
Cogalniceanu. Cronicele Romaniloru, Bucure-
1863-72).

¹⁸⁾ Vedi acestu memorandu de datulu 25 Martiu
1865 in originalulu seu lat., in „Sionulu rom.“ 1866,
nr. 12 pag. 137.

respectulu acestor răspunsuri nunciului? „Jus
dise elu prelaudatiloru seculari, si cumu că
ntificatie neceandă n'a impedeatu tieneraa
adunari, spunendu si ace'a, că chiaru si
triei se tieu consvatuirii mestecate in
si vedindu-se a avé unii scrupuli nu-
numirei. Si ce respunse fericitulu me-
in reprezentanti'a s'a din 24 Aprile 1865
asternuta numitei nunciature, la o scris-
in care ast'a cere desclueiri la memoran-
de mai susu numitii barbati? A recu-
tuulu lumeniloru de a partecipa in sinode
de cate, spre a se consvatu' despre cele tempurane ale
bisericeii.

In urma se amentim ore faptele sumului pontifice
romanu de asta-di Leone XIII., care vedindu si nepo-
tendu suferi incalcările libertatei si ale drepturilor bise-
riceii catolice, in amaratiunea sufletului seu, nu numai se
plange cu lacrimile de sange ale Mantuitorului nostru
Is. Cristosu, oftandu: „Dómmo, de se póte, se tréca po-
calulu acest'a de la mine,“ ci concede indulgentie, de-
manda penitenti'a si a se face rogatiuni, pentru cá Atot-
potentele cu puternic'a s'a mana se apere si scutésc'a lib-
ertatea bisericeii catolice contra toturor atacatoriloru
drepturiloru ei? Potereamu ore, cá catolicii adeverati
macaru numai presupune despre beatitatea s'a, fóra de
alu stigmatisa' chiaru de fariseu, cá beatitatea s'a de o
parte plangundu-se pentru calcarea libertatei si a drep-
turiloru bisericeii catolice universali, de alta parte in a-
celasi tempu apróba incalcările libertatei si drepturiloru
bisericeii nóstre gr. cat. din Ardélu, avute si conditiu-
nate cu ocaziunea primirei s. uniri? Nu, si de trei
ori nu!

Cumu stámu inse cu a dóua asertiune, cá adeca gu-
berniele politice au pusu si punu pedece exercitarei
drepturiloru autonomice constitutiunali ale bisericeii nóstre
gr. cat.? Se scrutamu si se vedemu si valórea acestui
asertu.

Pré bine seimu, cá incependu de la regiemele impe-
ratnului Leopoldu I. pēna la finele guvernului imperatului
si regelui apostolicu Franciscu I. tóte regiemele au fostu
neamice constitutiunalismului preste tótu; prin urmare
neamice si constitutiunalismului bisericescu. Sub disele
guvernii suferira si bisericele protestanti in Ungaria si
Transilvania, suferi si bisericea nóstra romana gr. cat.,
mai multu decâtu tóte inse cea gr. or. neunita din Ar-
délu. Seimu inse de alta parte si ace'a, cá sub sistem'a
de asta-di, neamica altecumu totoru drepturiloru natiunali
ale natiunaliitatiloru nemagiare, se organisara pe base
constitutiunale tóte bisericele din Transilvania, neimpe-
decate de nici unu regime de sub acésta sistema. Asié:
cea rom. catolica, cele protestanti, (inca chiaru si cea
mosaica!), si decâtu tóte mai corespundietoriu geniului
poporului, cea romana gr.-resaritēna.

Estu modu adi tóte bisericele se guberna constituti-
unalminte, afara de a nóstra, de cea gr. cat., carea nici-
candu n'a fostu asié de nedusita, cá de la redicarea me-
tropoliei gr. cat. romane si a episcopieloru Ghierlei si a
Lugosiului incóce; éra cu desclunire acea parte, carea
mai inainte se tienuse de diecesea Fagarasiului. Pentru
că mai inainte, chiaru si pre tempulu celoru mai abso-
lutistice regieme politice, inca se tienea macaru din candu
in candu câte unu sinodu diecesanu, aveámu sinóde pro-
topopesi, ne bucurámu de dreptulu de a ne alege pre
episcopulu nostru si comunele pre preutii sei, s. a. Tóte
acestea suntu asta-di, dorere! sugrumate si mai de tótu
sufocate.

(Va urmá.)

Diverse.

(Memorialulu) partidei nationale
romane se póte procurá, in mare dela lib-
raria W. Krafft din Sibiiu, in detaliu
dela librariile N. I. Ciurcu din Bra-
siovu si „Aurora“ din Gherla cu
pretulu de 1 fl. (si 5 cr. pentru portulu pos-
talu.)

(Descoperirea unei fabrice de
bombe). Mare sensatia a facutu descoperirea
unei fabrice de bombe in Pest'a mica (Klein-
pest), unu suburbu alu capitalei ungare, unde
locuiesce unu anumitu Andreiu Horváth, care
se ocupa de mai multi ani cu inventarea si fa-
bricarea de bombe esplosibile. S'au gasitu la
densulu bombe, cari contineau pēna la 600 de
grámtie. Ele au fost tóte confiscate si fabrican-
tu arestatu. Acum se dovedesce, cá elu nu
a in nici o legatura cu socialistii si nihilistii,
că este unu amatoru alu pyrotehniceii. Elu
oferitu de repetite-ori inventiunile sale pen-
tr'u suma de 100,000 fl. ministeriului de res-
beia. Constatandu-se tóte aceste, Horváth a
fost pusu pe pecioru liberu si va fi pedepsitu

numai, pentru cá a calcatu prescrierile poli-
tiane, neavendu concessiune de a fabricá bombe.

(Cercetarea in macelulu dela
Gyarmata) s'a terminatu. Fratii Iovda au
marturisitu cá mai nainte au fost catolici, ear'
acumu nu tīnu la nici o religione. Judele in-
trebá: „Credeti intr'unu Dumnedieu neveditu?“
— „Ba,“ respunsera acusatii, „noi credemu nu-
mai intr'unu Dumnedieu veditu si acest'a e
legea nóstra fundamentala.“ — Visitati bise-
ric'a? — N'am creidutu de trebuintia a face
acést'a. — Ce intielegeti suptu legea funda-
mentala? — Nu prea intielegemu, ce nsemnéza,
dér' scimu, cá acésta lege are putere in Fran-
ça'a si Americ'a. — De ce ati statu in Un-
gari'a, déca nu'i respectati legile? — Am avutu
de gându se plecamu in França'a si se ne sta-
bilim acolo. — De ce v'ati opusu delegatiloru
tribunalului? — Pentru cá cei mai multi au
fostu fruntasi din Gyarmata, cari ne-au síca-
natu adese ori, ne-au luatú contributii nedrepte
si ne-au adresatu hártii in limb'a maghiara, pe
cari nu le-amu recunoscutu, le-amu ruptu si li-
pitu pe usia. — Cumu ar' fi trebuitu se fia a-
ceste acte spre a fi respectate de voi? —
Ele ar' fi trebuitu se fia conforme legiloru fun-
damentale. In loculu consiliariloru comunali se
fi venitu domni din orasiu si ne amu fi supusu, cum am
facutu fácia cu husarii uniformati, cari ne-au
arestatu. — Mam'a criminaliloru n'a fostu inca
interogata. Judele instructoru a pusu se se faca
in Gyarmata o perchisitiune domiciliara si s'au
gasitu in locuintia ucigasiloru trei cárti, cari
din titlu se vedu a avé unu contīnutu socialistu.
Procurorulu Bedi a trimisu ministrului si pro-
curorului generalu unu raportu amanuntitu asu-
pra casului. Medicii voru examina starea min-
tala a fratiloru Iovda. „Resb.“

Pe frontispiciulu palatului de-
la Sinai'a. „Timpulu“ este informatu, cá
ilustrulu nostru poetu d. V. Alexandri, suptu
inriurirea unei inspiratiuni fericite, a scrisu ur-
matorulu cuatrenu, ineditu inca, care e menitu
a fi sapatu pe frontispiciulu palatului dela
Sinai'a:

Eu Carolu si-alu meu poporu
Cladit'am intrunu gându si doru,
In timpu de lupte-alu seu regatu,
In timpu de pace-alu seu palatu.

(O manastire din muntele Atos.)
numita Vatopediu, a arsu mai tóta. O multime
de manuscrise si lucruri cari au fostu nimicite
de flacari.

(Gratiaria.) Regele Carolu a gratiatu
a redusu si a comutatu pedepsele a 183 con-
damnati din penitentiarele Telega, Slanicu,
Mislea si Margineni, cari „in urm'a minutiosei
inspectiuni facute aceloru penitenciare de catra
d. procuroru generalu alu curtii de apelu din
Bucuresci, delegatu de d. ministru alu justitiei
s'au gasitu, cá merita o asemenea indulgentia.“

(Mesuri contra pestei bovine.)
Ministrulu de interne a informatu primari'a
Bucuresciloru, cá in judeciulu Prahova s'a ivitu
pest'a-bovina; primari'a invita dér' pe cetatiani,
că in conformitate cu prescriptiile art. 56 si
57 din legea de politia sanitara veterinara se
observe urmatórele mesuri: 1. Tóte vitele, intro-
duse din nou in acést'a comuna, se voru tīné
in timpu de diece dile separate de celelalte
vite ale comunei. 2. Persóneloru, cari nu sunt
obligate a face declaratiunea de bóla a unei vite
afectate de pest'a-bovina, dér' cari voru anuntia
de buna voie ivirea pestei-bovine in o localitate,
unde n'a esistatu pēna acum, li se va dá de
guvernu o recompensa pēna la 300 lei. Cándu
cine-va a denuntiatu o infractiune la dispo-
sitiile legii de politia sanitara veterinara, prin care
s'ar fi introdusu in tíera pest'a-bovina, atunci
se va dá acelei persóne o recompensa chiaru
aprópe egala cu valórea vitelorú confiscate, si
in fine, pentru denuntiarea altoru infractiuni la
dispositiile legii de politia sanitara veterinara,
se va dá denuntiatorului o recompensa pēna la
200 lei. 3. In oboru si in Abátoriulu comunalu
nu se voru admite vite venite din afara, fara
certificate de provenientia si de sanatate.

Blasiu 13 Nov. 1882.

Junimea romana din campia arangiandu in
6 Aug. a. c. st. n. un'a petrecere de véra in
opidulu Tēc'a in folosulu scólei romane gr. cat,

de acolo; subscrisulu cá fostu controloru am
onóre... in lips'a unui raportu din partea
casariului... a aduce la cunoscinti'a onor.
publicu ratiociniulu despre banii incursi cu
ace'a ocaziune. A incursu sum'a de 79 fl. 55 cr.
v. a., din care subtragēnda spesele arangiarei
de 46 fl. 65 cr. v. a. remane restulu de 32 fl.
90 cr. v. a., care cá venitu curatu pe langa
cuietantia s'a inmanuatu D-lui curat. prim.
gr. cat. din Tēc'a Michaelu Zavojanu pentru
folosulu scólei gr. cat. de acolo. Cu acést'a
'mi au libertatea in numele comitetului arangia-
toriu a aduce cea mai ferbinte multumita pu-
blica tuturorú Onor. Domni, cari au binevoitu
a ne onora cu presentia si a ne sprijini mo-
dest'a petrecere. Speciala multumita publica
se aduce On. D-ni, cari au binevoitu a con-
tribui urmatórele sume si anume:

St. D na Mari'a Popa din Blasiu 1 fl. 50. cr. v. a.
On. D ni: Ales. Precupu par. gr. cat. in Sieusca 2 fl.
50 cr. v. a. Ioane Hossu parochu gr. cat. in Milasiulu
mare 1 fl. 50 cr. v. a. Iuliu Lupanu 1 fl. Gregoriu
Vitēzu propr. in Tēc'a 50 cr. Massimu Illovánu comis.
reg. de drumu in Tēc'a 50 cr. Dr. Wermescher medicu
in Tēc'a 50 cr. Carolu Szilágyi adv. in Tēc'a 50 cr. apoi
dela urmatorii On, D-ni parochi: Danila Rusu din Bal'a
50 cr. Iosifu Stupineanu din Filpisiu micu 50 cr. Ioanu
Popu din Stupini 50 cr. Ioane Macaveiu din Santu 50
cr. Costinu Popu 50 cr.; asemenea urmatoriloru Onor.
Domni, cari, impedeati fiindu de a ne onorá cu presentia
D-loru, n'au intardiatu a ne tramite maritimósele d-loru
contribuiri si anume: On, D. Al. Barbulescu par. gr.
cat. in St. Mihaiu de campia 2 fl. v. a. Andreiu Voda
parochu in Ormenisiulu de campia 1 fl. 50 cr. Titu Mol-
dovanu par. 1 fl. Petru Valea adjutantu in Ida mare
1 fl., cari bani pentru evitarea suspitiunei, ce se ar' poté
nasee din un'a parte séu alt'a, prin acést'a se cuietēza
in publicu.

B. Bratfaleanu.

Cátra Onor. publicu romanu din Brasiovu.
Tutororu celoru ce au contribuitu la serat'a de Dumineca
le multiimescu din adēnculu animei mele. Totodata silitu
fiindu se plecu in strainatate pe cáva timpu pentru
cautarea senatatiei, le dícu unu caldurosu a dío si la
revedere.

Brasiovu, 2 Novembre v. 1882.

C. G. Porumbescu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 14 Novembre st. n. 1882.

Rent'a de auru un- gara . . . 6% 119.50	m'a de vinu ung. 96.50
do . . . 4% 86.75	Imprumutulu cu pre- miu ung. . . 117.50
do de harthia 5% 85.65	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin 108 80
Imprumutulu cailoru ferate ungare . 134.25	Rent'a de harthia austriaca . . . 77.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-ma emisiune) . . . 90 25	Rent'a de arg. austr. 77.65
do (II-a emisiune) 110.—	Rent'a de auru austr. 95.40
do (III-a emisiune) 94 80	Losurile din 1860 131.—
Bonuri rurale ungare 99.25	Actiun. bancei aust- ungare . . . 826.—
do cu el. de sortare 96.76	„ bancei de creditu ungare . . . 294.25
Bonuri rurale Banat- Timis . . . 98.25	„ bancei de creditu austriace . . . 303.60
do cu el. de sortare 97 25	Argentulu . . . —.—
Bonuri rurale transil- vane . . . 98 25	Galbini imperatesci 5.66
Bonuri croato-slav. 99.—	Napoleond'ori . . 9.49
Desbagubire p. dij-	Marci 100 imp. germ. 58.50
	Londr'a . . . 119 25

Cursulu de Bucuresci

din 3/15 Nov. 1882.

Valori	Scadenti'a Cu- póneloru	Cum- pera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Oct.	91. 1/2	92 1/2
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	97. 1/2	98. 1/2
8% Oblig. domeniiale 1871 . . .	1 Ian. 1 Iul.	—	—
6% Oblig. cailoru fer. rom.	1 Iuliu	102. 1/2	103. 1/2
7% Scrisuri funciare rurale . . .	1 Iul. 1 Ian.	103.—	103. 1/2
7% „ „ urbane	idem	102 1/2	103.—
8% Imprum. municipalu	idem	102 1/2	103. 1/2
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobēnda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	225.—	225.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	30.—	31.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1360	1380
Auru contra argintu		1. 7/8	1. 1/4
Auru contra bilete hipotec.		1. 7/8	1. 1/4
Auru contra bil. de Banca nat. Florini Val. Austr.		1. 7/8	1. 1/4
		2.11	2.12

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Editoru: Iacobi Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gellu si Iu Heanicu.